

ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Зоїдзе Д. Р.

кандидат економічних наук, доцент

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Визначено основні напрямки комплексної антикризової програми. Запропоновано внести до складу антикризових заходів на підприємствах фармацевтичної галузі управління ризиками для якості.

Ключові слова: антикризове управління, фармацевтичне підприємство, управління ризиками для якості.

The basic directions of a comprehensive anti-crisis program have been determined. It has been proposed to include the risk management for quality into the anti-crisis measures at the enterprises of pharmaceutical industry.

Keywords: crisis management, pharmaceutical enterprise, quality risk management.

Головним індикатором кризи на підприємстві є його фінансовий стан. Не стали виключенням і суб'єкти господарювання на фармацевтичному ринку. Так, до ознак кризового становища виробничих та оптовороздрібних фармацевтичних підприємств І. В. Пестун відносить: «падіння обсягів продажу товару, збільшення заборгованості перед поставальниками, перебої з поповненням асортименту, збільшення кількості відмов клієнтам та значне зниження ресурсного забезпечення підприємства» [1, с. 45]. Отже, не можна не погодитися з В. А. Чижовим в тому, що аналіз кризи підприємства має бути комплексним [2, с. 305]. Між тим тільки погіршення фінансових показників діяльності є основним свідченням кризи на підприємстві

незалежно від джерела її виникнення.

Серед заходів антикризового управління суб'єктів господарювання фармацевтичного ринку вітчизняні вчені-дослідники виділяють такі групи: підвищення ефективності управління фармацевтичною організацією, організаційно-технологічні зміни, управління фінансами підприємства, стабілізація положення суб'єктами господарювання на ринку та використання маркетингу і логістики, управління персоналом [3, с. 68].

Безумовно, успішність діяльності будь-якого суб'єкта господарювання залежить від створення стратегії антикризового розвитку. Однак окремою умовою її вдалого застосування є врахування галузевих особливос-

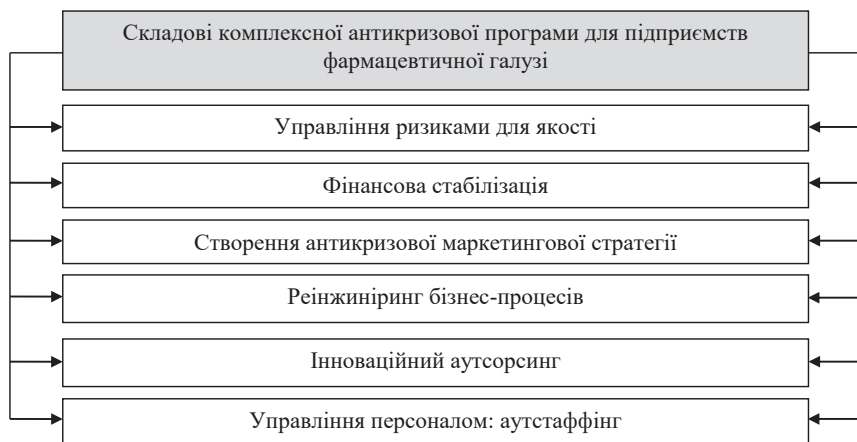

Рис. 1. Складові комплексної антикризової програми для підприємств фармацевтичної галузі

тей діяльності підприємства. До таких особливостей слід віднести вплив фармацевтичної продукції на здоров'я кінцевого споживача. При цьому збитки від кризи на фармацевтичних підприємствах вимірюються для суспільства людськими життями. Зрозуміло, що існують іноземні лікарські засоби, але їх споживання в кризових умовах стає недоступним для вітчизняного пацієнта через високу вартість.

Отже, з метою підвищення ефективності антикризового управління на підприємствах фармацевтичної галузі доцільно розробити комплексну антикризову програму, до складу якої будуть входити шість основних напрямків (рис. 1): впровадження ризик-менеджменту для якості продукції, фінансова стабілізація, створення антикризової маркетингової стратегії, проведення реінжинірингу бізнес-процесів, розробка інновацій-

ного аутсорсингу, удосконалення управління персоналом за рахунок застосування аутстафінгу.

Новітність підходу полягає в тому, що поряд з удосконаленими класичними антикризовими заходами, які використовуються в будь-якій сфері діяльності, ми пропонуємо на підприємствах фармацевтичної галузі застосовувати управління ризиками для якості. Це обумовлено тим, що неякісні лікарські засоби, з одного боку, завдають збитків підприємству через скорочення обсягів продажу та, відповідно, зниження прибутковості. Між тим, з іншого боку, неякісна фармацевтична продукція здатна заподіяти шкоди здоров'ю людей. З огляду на цей факт, ризик-менеджмент для якості повинний увійти до складу антикризових заходів саме на фармацевтичному підприємстві.

Схематично система ризик-

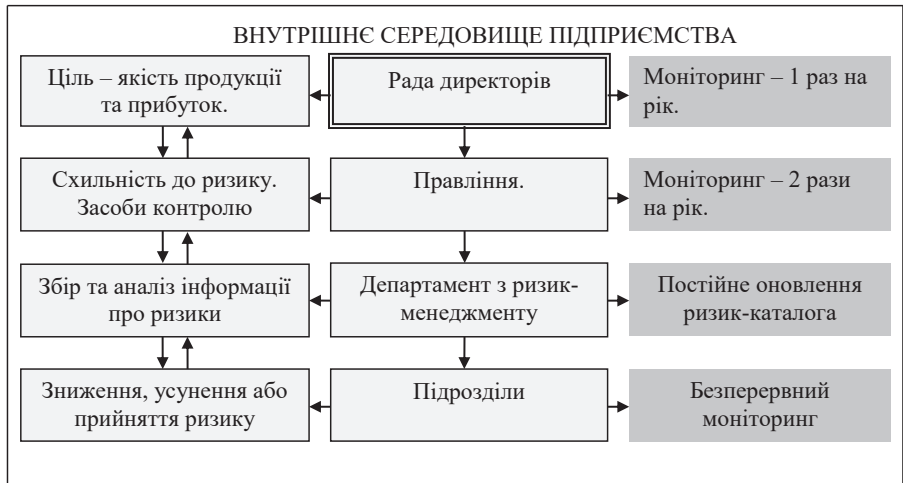

Рис. 2. Система управління ризиками на фармацевтичному підприємстві

менеджменту на фармацевтичному підприємстві [4, с. 133] представлена на рис. 2. Безперервний процес виявлення ризиків має йти в кожному підрозділі підприємства. Відділ з ризик-менеджменту збирає, аналізує і консолідує інформацію про ризики. При цьому він допомагає підрозділам визначити план дій для мінімізації втрат або повного усунення ризику. Відповідальність за управління ризиками в цій системі несуть усі співробітники підприємства. Саме така організаційна будова дасть змогу реалізувати антикризовий підхід до управління ризиками на підприємстві фармацевтичної галузі.

Таким чином, підсумовуючи усе вищевикладене, ми можемо відзначити, що процес управління кризою, як і її діагностика, повинний бути комплексним з урахуванням галузевих особливостей діяльності підприємства [5, с. 212].

Метою подальших досліджень у цьому напрямку має стати визначення факторів, що ускладнюють процес антикризового управління та перешкоджають стійкому економічному розвитку підприємств фармацевтичної галузі.

Література

1. Пестун, І. В. Антикризові заходи фармацевтичних та аптечних підприємств / І. В. Пестун // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2009. – № 1. – С. 45-50.
2. Чижов, В. А. Основні напрямки антикризового управління у сфері ІТ / В. А. Чижов // Бізнес Інформ. – 2015. – №12. – С. 304-308.
3. Пестун, І. В. Методичні підходи до антикризового управління фармацевтичними організаціями / І. В. Пестун, З. М. Мнушко // Вісник фармації. – 2009. – № 2. – С. 67-70.
4. Зойдзе, Д. Р. Особливості ризик-менеджменту на фармацевтичних підприємствах / Д. Р. Зойдзе // Вісник Чер-

нігівського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»: науковий збірник. – Чернігів: Черніг. держ. технол. ун-т, 2013. – №2(66). – С. 130-135.

5. Зоїдзе, Д. Р. Основні напрямки антикризового управління на підприємствах фармацевтичної галузі / Д. Р. Зоїдзе // Бізнес Інформ. – 2016. – №5. – С. 207-213.